

at i visse Egne, hvor Capitelstaxten almindelig er noget højere end den Priis, der kan erholdes for Kornet, vil man derved gjøre en vis Uret imod flere Ydere, og det forekommer mig ogsaa, at det er noget Forvidtgaende med Hensyn til de bestaaende Contractsforhold, som maae respecteres. En anden Sag er det derimod, dersom Tiendehderne ere villige dertil, saaledes, som der er foreslaaet af Endeel af Udvælget, at gaae ind paa at betale Kornet efter Capitelstaxten, saa kan der selvfølgelig ikke være Noget iveien derfor. Hvad angaaer den Bestemmelse, som er foreslaaet af et Mindretal under Nr. 6, at Opkrævning af Beløbet foretages af Communen, da kan jeg meget godt stemme for dette Forslag, idet jeg troer, at der slet ingen Fare er ved, at Forstanderskaberne foretage Opkrævningen af de Beløb, som indkomme for Tienden. Forstanderskaberne have næsten daglig Erfaring om, hvorledes de have at forholde sig med slige Opkrævninger, og jeg troer saaledes heller ikke, at der er den mindste Risiko forbunden med at overlade en slig Opkrævning til Forstanderskaberne, som derefter kunde besørge det samlede Beløb indbetalt paa Amtstuen. Jeg hørte heller ikke, at den meget ærede Minister havde saa væsentligt at indvende mod dette Forslag, og navnlig forekom det mig, at den høitærede Ministers væsentligste Indvendning derimod var den, at det var et Stykkeviisystem, idet han meente, at naar man skulde overdrage Sligt til Forstanderskaberne, burde de ogsaa foretage Indkrævning af Skatter. Jeg troer nu, at det meget godt kan gaae an at lade Forstanderskaberne indkræve disse Beløb for Tienden, og jeg synes heller ikke, at Ministeren skulde have nægtet dette Forslag alene med denne Grund, thi saa kunde man jo med samme Ret bebrejde Ministeren, at han er kommen frem med nærværende Lov om Tienden uden at tage Offeret med. Hvad angaaer den Beviisførelse, som blev foretaget af den ærede 3die Landsstingsmand for 5te Kreds (F. Nielsen) om denne Tiendes rette Eier, da kan jeg ikke undlade at takke den ærede Rigsdagsmand, fordi han, som det forekom mig, temmelig tydelig viste, at Præstetienden ikke havde nogen saadan Eier som den, han søgte at finde. Den ærede Landsstingsmand søgte

først at finde denne Eier i Kirken selv, dernæst i Guds Ords Forkyndere, men endelig tog han sin Tilflugt til at søge Eieren i Sognekalbet, og Slutningen blev efter min Opfattelse, at han fandt ingen saadan Eier til denne Tiende, og jeg kan saaledes ikke undlade at yde ham min Tak, fordi han gjorde denne Undersøgelse og viste, at han ikke var istand til at finde en slig Eier, som han søgte, til denne Tiende. — Hvad angaaer Forslagene under Nr. 5, som gaae ud paa at forandre Ordret „geistlig“ til „kirkelig“ og indføre en Bestemmelse i Loven, som gaaer ud paa, at disse kirkelige Indtægter ikke maae anvendes uden til Folkekirkens egne Formaal, da forekommer det mig, at der er udtalt i dette Forslag en altsfor stor Frygt for Staten. Det forekommer mig, at naar man vil tilkjendegive en saadan Frygt for Staten, bør man ledsage den med Beviser, hvoraf det fremgik, at Staten paa noget Trin har viist at ville gaae Kirkens Ret for nær. Det er let at udtale, at det eller det kan skee, men det er en heel anden Sag at føre Beviis for, at Saadant nogeninde er skeet. — Den ærede 3die Landsstingsmand for 5te Kreds (F. Nielsen) udtalte i forrige Møde, at naar denne Tiende og disse Indtægter, hvorom her er Tale, ikke tilhørte Kirken eller dens Tjenere, saa havde Grundloven berøvet Kirken dens timelige Bessærd paa en underfundig Maade. Det er unegtelig stærke Udtryk; men det er sandelig efter min Mening Udtryk, som trænge til Beviis, og jeg troer, at den ærede Landsstingsmand i denne Henseende vil blive Beviset skyldig. Det er ikke vanskeligt at bevise det Modsatte; det er ikke vanskeligt at bevise, at Staten med den største Beredvillighed er kommen Kirkens Forbringer imøde. Det er saaledes Tilfældet, saavel med Hensyn til Tilflugt til Capellanhold, som med Hensyn til Pensioner til Geistlige og til deres Enker og Børn, Refusioner osv. De Exempler ligge heller ikke langt tilbage, at Staten har ydet Bidrag til nye Kirkers Opsørelse, og det temmelig klæffelige Bidrag, og den ærede Minister har udtalt, at Staten endnu var istand til at paavise, at Staten eller at Repræsentationen i nogen Henseende har gjort noget Skridt til at gjøre en urigtig Anvendelse af Kirkens Midler, eller gaae dens